

UJVIDÉKI HÍRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetések hasábszerinti
pétisoronként 20 fillér,
többesúri megjelenés esete-
n megállapodás szerint.
Videki hirdetések díja
előre fizetendő.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. március 15. vasárnap

22. szám.

MÁRCIUS 15.

Lángoló szeretettel üdvözlünk, szabadságunk ébredése!

Téged évszázadonként megújuló hajnalt, mely méhedben hordozod a népek szabadságát. A Zrinyiek harco-
saiban, Boeckay kajduiban, Rákóczi kurucsaiban egy és ugyanazon tűz lángolt: a magyar szabadság szívét-lelkét feldo-
bogtató szent tűze.

A te emléked ujuljon meg bennünk főnixmadárként minden év tavaszán, hogy szabad hazának szabad fiaiként
törjünk fel a magasba.

Te isteni szikra, szabadság lelke, töltsd be nemcsak a mai napon, de minden áldott nap hajnalán lelkünket,
hogy mindig a te szellemed szerint cselekedhessünk. Adj nekünk lelkesedést a szívek felgyújtásához, kitarást a küzde-
lemben, mert a szabadság fája még nem az a terebélyes fa hazánkban, melynek árnyékában nyugodtan megpihen-
hetnénk. Küzdenünk kell éretted minden nap, minden időben, mert oly drága kincs vagy, melynek bírásáért ellenségeink
bármikor szívesen egyesülnek.

Töltsd el malasztoddal e hazának minden fiát, hogy akkor, ha újból el kell mennünk a te megmentésedre,
délvidékünk minden fia — bármely nyelven imádjja Istenét — egy szívvel, egy lélekkel sorakozzék a szabadság, a te
záslód alá!

Ugy segítsen meg bennünket a magyarok Istene, amint a te szellemed szerint cselekszünk!

F—

A háziipar.

Már megint a háziipar. Anyit írtak és mondtak már róla, hogy felesleges erről a kérdésről tovább elmélkedni. Bizonyára sokan akadnak az olvasók közül, akik így gondolkodnak. Az igaz, hogy szakemberek és laikusok már számtalanszor szövé tettek ezt a kérdést. Sok időt és fáradságot fordítottak a háziipari foglalkozások terjesztésére és megkedveltetésére. De hiszen éppen ez a körülmény igazolja legszebben, hogy ezen a téren vajmi kevés történt. S ha mi is tentába mártjuk tollunkat, hogy a háziiparról írjunk, azért tesz-
szük, h-gy az igazságot addig hangoz-
tassuk, míg testet nem ölt és valóságga
váltik.

Az ideai téli időszak alatt többször volt alkalmam megfigyelni köznépünket, főleg pedig a mezey gazdasággal foglalkozó osztályt. Ezek az emberek, akik a mezőgazdaság bármely ágával foglal-
koznak, az elpuhulásra vezető tetlen-
ség karjaiban ringatták magukat. Leg-
többben a lustaság párnáján henyélve
várták a kikeletit tavaszt. Nincs munkánk — ezzel válaszoltak, ha tetlen-
ségüket kárhözható beszédet hallottak.
Pedig dehogyan nincs munka. Van. Csak
keresni kell azt s érteni kell hozzá.

Számtalan külföldi példánk van arra, hogy a téli háziipari telepek idővel mű-
ipari központokká fejlődtek s alapjaivá
váltak egy-egy község, sőt egész vi-
dékek átalakulásának és vagyonosodá-
sának. A háziipar — nézetem szerint
— az a tér, amelyen megindulva, meg-
találhatjuk azt az archimedesi pontot,

melyből Magyarország, a szegény or-
szágok közül kiragadható s a hatalma-
sok közé átalakítható.

Hogy ezen a téren mit lehet elérni, arra nézve utalok az erdélyi Kalota-
szegen fekvő Magyarbikal kisközség
háziipari forgalmára. Kötudomásu, hogy
a kalotaszegi bátoroknak faipari és
piperecikkeknek oly kiterjedt piacuk
van, hogy egy-egy ott dolgozó székely
munkás, — az ő téli unalmában üzött
háziipari foglalkozásáról — játvsza
megkeres évente 1000 koronát. Ez az
összeg a munkásokra nézve valóságilag
az égből hullott, mert emellett meg-
maradhattak eredeti foglalkozásuknál,
földesekéjük művelésénél.

A háziipari foglalkozások roppant
sok munkaalkalmat szolgáltatnak. Ide
tartozik az agyag- és faipar, a vessző-
fonás, a kender- és lenszövőipar, a
horgolt és vert csipkék különféle fajai,
a hímzések és varrások útján előállít-
ható tárgyak, a papírhulladékból ké-
szíthető papírmasék stb. Ezek a fogl-
alkozások hazánk minden zugában kép-
velősé válnak. Némely helyen kez-
detleges állapotban, más helyen azon-
ban már oly magas fokon állanak, hogy
még a kényesebb igényeket is képe-
sek kielégíteni.

Már most mi következik ebből? Az,
hogy ott, hol a népben meg van a haj-
landóság és a talantum, a háziipari
cikkek előállítására, de ezeket bármirő
okból a tökéletesedés útjára vinni nem
tudja, segítsük ebben a törekvésében.
Ezzel kezdés célt szolgálunk. Egyrészt
keresetforrást adunk a ma földmive-
léssel foglalkozó nép kezébe, másrészt
olcsóbbá tesszük azokat az iparcikke-

ket, melyekkel ma még a külföldről
árazsának el bennünket. Sőt fejlettebb
háziipari termékeinknek — mint p. o.
a textiliparunk — a külföldön is biztos
piacot szerezhethünk.

Azt hiszem, azt senki kétségbe nem
vounja, hogy van háziiparunk, mely csak
a vele foglalkozók szükségletének kie-
légítésére szolgál. Ha ezek a háziipar-
termékek szakértelemmel oda fejleszté-
tetnénk, hogy a közfoglalomnak át-
adhatók legyenek, azok egyre nagyobb
tért hódítanak, versenyre ösztökélnék
a vele foglalkozókat s sok ember biztos
és jól jövedelmező keresetforráshoz
jutna.

A nép, mely háziiparicikkal előállít-
ásával foglalkozik, általában szegény
s az értelmiségnek sem áll valami ma-
gas fokán. Tőle tehát nem várható pro-
duktumainak oly mérvű fejlesztését,
hogy azok a községiséglet kielégíté-
sére alkalmasok lennének. Azért az
intelligenciának kell szövetkezni s a
vagyonosabb osztálynak azt a tőkét
összehozni, mely a fejlesztés mellett,
az értékesítés problémáját is megoldja.

Übredjen fel a társadalom. Necsak
garral hirdessük a magyar iparpártolást.
Mindenki, akinek ép két keze van, pro-
dukáljon egy kézbe fogható cirokseprűt,
egy gyümölcszsaláttalókosarat, egy tet-
szetős gyermekjátékot. . . Ha a hazai
ipart fokozatosan kifejlesztettük, akkor
biztatás nélkül pártolni is fogja azt
mindenki. De míg marad minden a ré-
giben, kényszerítve van a foglászto ott
beszerezni szükségletét, hol jobbat és
olcsóbbat talál.

F—

Irodakiszasszony,

aki perfektül levelez és egy **gyakornok** rögtön belépésre kerestetik. Az ajánlatok **SCHLOSSBERGER LAJOS** Ujvidék, ügynök és bizományúrtelétébe intézendők.

1-1

10859/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Ipar és kereskedelmi Takarékpénztár Ujvidéki cég végrehajtónál Czakar Emilné szül. Schossberger Janka ternerin lakós végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 550 kor. tőkekövetés, ennek 1913. évi szeptember hó 9-től járó 6 $\frac{1}{2}$ % kamatai 101 kor. 50 fill. végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 25 korona 30 fill. és a még felmerülő költségek egy az ezennel csatlakoztatnak kimondott *dr. Tjbor Dezső* ügyvédnek 1000 kor. Dietzgen Imre fia cégnél 317 kor. 48 fill., Deutsch és Rosenzweig utódai cégnél 290 kor. 62 fill. és 10 kor., Weiner és Klabner cégnél 142 kor. 98 fill., Königsdler testvéreknek 405 kor. 39 fill. és Kimmel J. és C. r.t. temesvári cégnél 735 kor. 25 fill. tőkék és járulékaiból álló követeléseiknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az Ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő a ternerin 2863. számú birtokában A. I. 1-2 sor, 1641, 1642, hrsz. alatt foglalt Czáizer Emilné szül. Schossberger Janka tulajdonát képező 738. ó. I. számú ház és teljelekre 1053 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül *1914. évi március hó 23. napjának d. u. 3 óráj*a Ternerin községéhez tüzetik ki.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alul eladati nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% vagyis 105 K 30 f készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikiáltott kezdés leleni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken, 1913. évi december hó 31-én.

Polgár s. k. *Kulcsár Ferenc s. k.*
kir. írásbeli híró. kir. tkönyvvezető.

VILLA

az Ujvidéki tisztviselőtelepen — mely 5 szobából, nagy verandából, téli-, nyári- és mosókonyhából, fayanc berendezéssel felszerelt fürdőszobából, fa- és kőszekamrából, pincéből, virágos- és konyhakertből, elkertített baromfiudvarból állal és disznóállal, villany- és vízeztetékéből, 13 $\frac{1}{2}$ m. mely fűt és ihatóvíz villanymotoros szivó- és nyomókútból áll — *eladó*. Bővebbet: *Molnár Károly* polg. isk. tanárnál 3-5 *Törntnyládsárhelyen.*

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Rt. Ujvidék.

Hirdetmény.

Az Osztrák-Magyar Bank kamatlábiának 4 $\frac{1}{2}$ %-ra történt leszállítása következtében értesítjük t. betevőinket, hogy az állandó betétek kamatlábiát a mai naptól kezdődőleg 4 $\frac{1}{2}$ %-ban állapítottuk meg.

A visszatérítések — az intézet fennállása óta követett állandó gyakorlat szerint — mindenkor felmondás nélkül teljesíttetnek.

Ujvidék, 1914. március 13.

1-3

Az igazgatóság.

LEINWAND (vászon),

Kanavás, Inlet, Bettücher, Zephyr, Batist, Blandruck, Rip. Oxford und alle Gattungen von Webware empfielt zu Erzeugungspreisen:

Balczár János,

szövöde

BYSTREI b. NEUSTADT a. d. Mettau (CSEHORSZÁG).

Muster gratis und franko.
:: Grösste Auswahl! ::
Garantiert beste Qualität.

• LEINWAND für GETREIDESÄCKE. •

ELADÓ

a II. Rákóczy Ferenc-ut 51. számú (dr. Kamenitzky féle) ház. Bővebbet:

3-3

Havas Vimos, kir. főgimn. tanárnál

ABBAZIA VERMES PENSIO.

Elsőrangú magyar otthon a központban. Elegáns tengerre nyíló erkélyes szobák. Kitűnő konyha. Fürdő a házban. Méréskelt árak. Kiváncra szivesen küld prospektust a tulajdonosnál

VERMES PENSIO.

10-10

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni Ujvidék és környékének mélyen tisztelt közönségét, hogy *Valentin Kropch* régi jóbírnévű könyvkötészet és disznóműrümhelyet átvetttem és azt *Valentin Kropch & Nachfolger* cím alatt tovább vezetem.

Bel- és külföldi nagy üzletekben szerzett hosszú praixiom előg garanciát nyújtanak arra, hogy a belém helyezett bizalmat teljesímeretben munkálom Kérdemehi és viszionáló fogom.

Kiváló tisztelettel

MAX KOLLER,

Ujvidék, Széchenyi-utca 6. sz.

Ingyen ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofonlemezeket újakra *Wagner Hangszerkirály* Budapest, József-körút 15. — Arjegyzék ingyen. Csirre ügyeljen. 13-100

Ingyen
ADUNK HASZNÁLTRA
MŰVÉSZI KÖNYVTÁR TÖZ ÉS BÉTFERESMÉNTESSZÁR PÁRTEL
TAKAREKPERSELYT BARKINEK.
Trion
PESTMEGYEI TAKAREKÉPÉNTÁR Rt.
BUDAPEST, Kötő-utca 3.

Telefon 134.
A leggyakrabban használt és kényelmesebb.

Első dél-magyarországi kocsigyár
REICH MÁTYÁS és LEHNER KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).
Luxushintók, üzleti- és gazdasági kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibusok és luxusszánok, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.
41-52

A fűdőgyógyintézetekben

am. Davos, Arosa, Meran. **SIROLIN** Roche
Arco sfb. ben a

mint rég bevált szer állandóan van használatban. } Izleles, étvéggyer jeszűő és különös
Aránylag rövid idő alatt enyhíti és megszünteti } jó hatást gyakorol a közérzésre.
a legzöszervek befejségéit. }
Eredeti csomagolásban 4-koréri kapható minden gyógyszerlárbn.

